

Warszawa, dnia 25 marca 2010 r.

Minister Spraw Zagranicznych

SM/2114/14/10/37372

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów dla Ministra Spraw Zagranicznych na oświadczenie Pana Senatora Jana Dobrzyńskiego (pismo nr BPS/DSK-043-2460/10) złożone wspólnie z innymi senatorami na 49. posiedzeniu Senatu w dniu 18 lutego br. pragnę zapewnić, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych podejmuje wszelkie kroki w celu zapewnienia naszym rodakom na Białorusi właściwego przestrzegania należnych im praw i że działa z odpowiednią stanowczością.

W sytuacji wzrostu napięcia wokół ZPB pod koniec stycznia br. MSZ podejmowało energiczne działania wobec władz białoruskich. Niezwłocznie przeprowadzono rozmowy na różnych szczeblach, w tym: kontakt telefoniczny Ministra R. Sikorskiego z Ministrem Spraw Zagranicznych RB S. Martynowem w dniu 23 stycznia br., szereg rozmów Ambasadora RP w białoruskim MSZ i w Administracji Prezydenta RB. Konsulowie byli stale obecni na miejscu zdarzeń. Dwukrotnie wezwano do MSZ Ambasadora Republiki Białoruś w Polsce.

Największe znaczenie miała jednak rozmowa Ministra R. Sikorskiego z Min. S. Martynowem w czasie jego wizyty w Polsce w dniu 12 lutego br. W trakcie spotkania strona polska postawiła zdecydowane postulaty władzom białoruskim, wskazując co mogą stracić w przypadku kontynuowania polityki represji. Poinformowano Min. S. Martynowa o możliwości cofnięcia polskiego poparcia dla kilkunastu ważnych dla Białorusi projektów międzynarodowych.

Wobec aresztowań działaczy polskich w dniu 15 bm. MSZ rozpoczęło wdrażanie „elementów pakietu negatywnego” wobec Białorusi. Tego samego dnia od północy wprowadzony został zakaz wjazdu do Polski dla osób najbardziej zaangażowanych w ostatnie represje wobec ZPB. Lista ta jest obecnie uzupełniana.

Polskie działania dyplomatyczne prowadzone są zarówno na poziomie bilateralnym, jak i na płaszczyźnie międzynarodowej. Szczególnie zabiegamy o poparcie naszego stanowiska w sprawie ZPB przez państwa Unii Europejskiej. Wiele z nich wyraziło już solidarność z Polską i zrozumienie dla naszych argumentów.

Przykłady działań MSZ podejmowanych w ostatnim czasie:

Polska doprowadziła do włączenia tematu Białorusi do agendy obrad Foreign Affairs Council (FAC) w Brukseli (22 bm.), gdzie Min. R. Sikorski zaprezentował krajom unijnym polski punkt widzenia na kwestie ZPB i tym samym zakwestionował treści wszelkiego rodzaju materiałów propagandowych dystrybuowanych w ostatnim czasie przez stronę

białoruską. Wystąpienie zostało przyjęte ze zrozumieniem przez przedstawicieli krajów UE. Ministrowie Spraw Zagranicznych państw UE podzielili pogląd Min. R. Sikorskiego, iż represje wobec ZPB nie są wyłącznie problemem polskiej mniejszości, ani problemem w dwustronnych stosunkach polsko-białoruskich, ale w kontekście pogarszającej się sytuacji środowisk niezależnych na Białorusi, należy je postrzegać jako łamanie praw człowieka i ograniczanie swobód demokratycznych. Uzgodniono, iż podczas najbliższych obrad FAC zostanie dokonany całościowy przegląd sytuacji na Białorusi i rozważone działania UE wobec RB.

Catherine Ashton (Wysoki Przedstawiciel Unii Europejskiej ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa) w swoim kolejnym oświadczeniu na ten temat wyraziła jednoznaczne poparcie dla RP oraz oświadczyła, że ostatnie wydarzenia wokół ZPB oznaczają dla Mińska krok wstecz w relacjach z Brukselą. Zapowiedziała, że odbędzie na ten temat rozmowę z szefem białoruskiej dyplomacji.

25 lutego br. na forum OBWE przedstawiciel Unii Europejskiej zgłosił wspólne stanowisko w sprawie przestrzegania praw podstawowych na Białorusi. W jego treść, na wniosek RP, włączono odwołania do ostatnich wydarzeń wokół ZPB.

Podczas pobytu w Kijowie w dniu 25 bm., przy okazji inauguracji Prezydenta W. Janukowycza, Min. R. Sikorski spotkał się z Min. S. Martynowem oraz z Prezydentem A. Łukaszenką. Podczas spotkania białoruskiemu przywódcy wręczono *non-paper* zawierający polskie propozycje uregulowania sporu wokół ZPB. Istotnym rezultatem spotkania jest potwierdzenie potrzeby rozwiązania problemów. A. Łukaszenka zgodził się na powołanie w tym celu nowej polsko-białoruskiej grupy eksperckiej, która konkretnie rozważy możliwości realizacji projektów unormowania sytuacji wokół Związku Polaków. Pierwsze posiedzenie nowopowołanej grupy odbyło się w dniu 19 marca br., kolejne planowane jest w bardzo bliskim terminie.

Zapewniam, że działania na rzecz ochrony praw mniejszości polskiej na Białorusi będą kontynuowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych z całą stanowczością.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU

Jan Borkowski